

HANDLEDINGSMODELL I VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING (VFU) FÖR RÖNTGENSJKSKÖTERSKESTUDENTER

Utbildningen syftar till att du med utgångspunkt från en helhetssyn på människan ska skaffa dig erforderliga kunskaper och färdigheter för den kommande yrkesfunktionen som röntgensjuksköterska. Detta innebär att du ska träna och tillägna dig kunskaper och färdigheter inom följande områden:

- Radiografi, där teoretiska och praktiska kunskaper kopplas till huvudområdet inklusive biämnena
- planera, genomföra, dokumentera och utvärdera röntgenundersökningar
- undervisa, planera och leda

Du ska utveckla din kompetens genom att tänka kritiskt och reflektera över alternativ samtidigt som du tränar, tillämpar och tillägnar dig färdigheter som ingår i röntgensjuksköterskans profession.

Huvudområdet Radiografi finns beskrivet i [Utbildningsplan](#)

För att uppnå den kompetens du behöver för din kommande yrkesfunktion ska du:

- vara medveten om de lagar, författningar och lokala anvisningar som styr patientomvårdnad och personaladministration
- följa och iaktta samspelet i vårdlaget och arbetsledarens hantering av olika situationer som uppstår i arbetet
- skaffa dig insikt om olika sätt att organisera vården

Undervisning och ledning

Du ska utveckla din pedagogiska förmåga genom att informera, undervisa och handleda i olika situationer. Det är viktigt att anpassa innehållet till den aktuella målgruppen för att kunna väcka intresse, motivera och stimulera mottagaren. Du ska träna detta i förhållande till patienter, anhöriga, personal och studerande.

Förberedelse, planeringssamtal och genomförande av verksamhetsförlagd utbildning

Det finns stora likheter mellan radiografi- och studieprocessen eftersom de anknyter till samma problemlösningsmodell - bedömning av studiebehov och planering, genomförande och utvärdering av VFU.

Innan du påbörjar VFU fyller du i portfolion. Detta ska resultera i ett dokument som ska ligga till grund för planering och uppföljning av VFU. Du får information om portfolio vid varje VFU-kursstart.

Fråga dig själv:

- Var står jag?
- Vad behöver jag?
- Vilka förväntningar har jag?
- Vad vill jag uppnå?

Före VFU kan den kliniska läraren, med kunskap om utbildningen som helhet, hjälpa till att bedöma vilka mål som är rimliga/på en lämplig nivå med tanke på var du befinner dig i utbildningen. Beakta även tidigare bedömningar från VFU. Portfolion skickas via mail till huvudhandledaren i god tid före VFU. Den ska även laddas upp i Canvas.

Du deltar i utbildningsplatsens röntgenundersökningar och/eller vårdarbete med betoning på röntgensjuksköterskefunktionen. Detta innebär att du tar ansvar för att träna och tillägna dig kunskaper och färdigheter inom radiografi, metodik, teknik, undervisning, ledning och planering. Verksamhetsförlagd utbildning under kvällar kan ingå likaså VFU på annan ort än studieorten.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen tar du även initiativ att följa patienter till avdelningar/enheter som har betydelse för patientens vård och behandling. Fördjupningsuppgiften är en del av den verksamhetsförlagda utbildningen. Den bygger på en del i röntgensjuksköterskefunktionen och ger möjlighet att visa på koppling mellan teori och praktik.

HANDLEDNING I VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING

Handledningen utgår från en övergripande pedagogisk modell som är processorienterad och personcentrerad (patientcentrerad). I denna modell ingår patienten, omvårdnadsansvarig röntgensjuksköterska/sjuksköterska, du själv, huvudhandledaren och klinisk lärare.

Lärare från institutionen för omvårdnad (klinisk lärare), huvudhandledare och ansvarig röntgensjuksköterska ger dig handledning som ska bidra till den viktiga sammanflätningen av teori och praktik. Detta ska leda till röntgensjuksköterskekompetens och yrkesidentitet innehållande professionell hållning, handlingsberedskap samt självkänsla och en sund självkritik.

BEDÖMNING AV PERSONLIG OCH PROFESSIONELL UTVECKLING

För att kunna följa din personliga och professionella utveckling under utbildningen används AssCE som underlag för bedömning (ingår i portfolio). Ett komplement till AssCE är framtaget vid institutionen för omvårdnad. Innehållet i detta försöker fånga sådana egenskaper och förmågor som är viktiga för röntgensjuksköterskans yrkesutövning. Både AssCE och komplementet används som underlag vid vecko- och trepartssamtalen. Du ska själv göra skattningar av din professionella och personliga utveckling under den verksamhetsförlagda utbildningen. Alla dokument finns i aktuell VFU-kurs i Canvas

Veckosamtal

Samarbetet mellan dig och huvudhandledare (eller studentansvarig röntgensjuksköterska på den klinik du är placerad) sker i *individuella veckosamtal*. Hur du förbereder dig inför VFU och samtalen framgår av portfolion. Ett första samtal, som utgår från individuella mål, ska ske under de första dagarna på VFU - kan vara i grupp eller enskilt. Det är upptakten till en relation som är viktig för att handledningen ska bli anpassad efter dina behov och de möjligheter som praktikplatsen har att erbjuda. Förutom veckosamtal kan ytterligare enskilt samtal mellan huvudhandledare och dig förekomma. Både du och din huvudhandledare kan initiera till detta samtal.

Handledning och utvärdering pågår kontinuerligt genom hela din verksamhetsförlagda utbildning. Både genom den feedback du får av huvudhandledaren/omvårdnadsansvarig röntgensjuksköterska, genom veckosamtal och trepartssamtal. Samarbetet och ansvarsfördelningen mellan dig, din huvudhandledare och den kliniska läraren är viktigt att klargöra.

Trepartssamtal

Du tar ansvar för din egen kunskapsinhämtning och förbereder dig inför samtalet. Vanligtvis innehåller varje VFU-period ett trepartssamtal ungefär efter halva tiden (undantag termin 1). Trepartssamtalen utgör en bro mellan universitetet och den verksamhetsförlagda utbildningen och grunden till din bedömning för betygssättning. Det görs en utvärdering av din insats med stöd av AssCE-formuläret samt en ny inventering och planering av den fortsatta utbildningstiden. Vid behov kan ytterligare trepartssamtal planeras in, ett så kallat slutsamtal. Både den kliniske läraren, du och din huvudhandledare kan initiera till samtal. I anslutning till utbildningsperiodens slut görs en sammanfattning och slutlig bedömning av dina kunskaper och färdigheter av huvudhandledare. Viktigt! Uppladdat och korrekt ifyllt portfolio krävs för att trepartssamtal genomförs.

Betyg

Trepartssamtal, eventuellt slutsamtal, med inlämning av samtliga dokument efter avslutad VFU, ligger till grund för slutbedömning och betyg. Inget betyg lämnas vid trepartssamtalet men du som student får feedback på dina färdigheter och förmågor. Vid tveksamhet om studenten uppnått angivna mål enligt kursplan och nivåbeskrivning ska klinisk lärare snaras kontaktas och en skriftlig motivering anges på särskilt dokument.